

[Boligministeren.]

Det ærede medlem beskæftigede sig hovedsagelig med byggeaktiviteten og byggeriet, men jeg vil dog alligevel gerne gøre et par enkelte bemærkninger om det, der er sket ved den revision af lejeloven, som det ærede medlem omtalte, og hvor der blev undtaget et yderligere antal kommuner fra lejelovens regler om begrænsning i adgang til at kunne opnå lejeforhøjelse. Denne ændring berørte 19 sognekommuner og 59 købstadkommuner. Af disse 78 har de 13 truffet beslutning om, at reglerne om huslejestop fortsat skal have gyldighed i kommunerne.

Når denne bestemmelsesret med hensyn til at bevare eller ophæve huslejestoppet var henlagt til kommunerne, skyldes det, at boligsituationen varierer fra kommune til kommune, og at skønnet over reglens opretholdelse må bero på lokale forhold og derfor bedst kan udøves af kommunerne. Af de ca 1.300 kommuner med under 6.000 indbyggere, der blev inddraget under de nye regler, har kommunalbestyrelserne i 80 kommuner gjort brug af lovens beføjelser til efter de regler, der gælder, at vedtage at bibeholde huslejestoppet. Den adgang, som kommuner med indtil 20.000 indbyggere i 1958 fik til at ophæve huslejestoppet, gælder fortsat for kommuner med mellem 6.000 og 20.000 indbyggere, og der er — jeg tror, det er 4 sognekommuner, der har vedtaget at ophæve huslejestoppet i henhold til denne bemyndigelse. Det skulle i et vist omfang kunne tages som udtryk for, at ophævelsen ikke har haft uheldige virkninger.

Der foreligger ikke noget materiale, der viser, i hvilket omfang der efter lejelovens frigivelse er gennemført lejestigning. Der er, som jeg sagde, adgang for kommuner med mellem 6.000 og 20.000 indbyggere til i henhold til loven at tage beslutning om ophævelse af huslejestoppet, d. v. s. på grundlag af lokal vurdering, og der er vel næppe mere end 15 eller 16 købstadkommuner, der har et højere indbyggerantal. Inden for den overvejende gruppe med mellem 6.000 og 20.000 indbyggere har vi et antal på rundt regnet 50 kommuner, der nu i 6 år har haft denne mulighed, uden at man et eneste sted har taget dette problem op, uagtet man fra grundejerside har søgt at aktivisere denne mulighed.

Som bekendt blev der ved lovændring i fjor givet adgang til forhøjelse ved genudlejning af ældre lejligheder under forudsætning af huslejenævnets godkendelse. Om de erfaringer, man her har indhøstet som grundlag for at fortsætte ad denne vej, er det vel for tidligt at udtale sig; men jeg er i hvert fald bekendt med, at enkelte steder har man søgt at misbruge denne adkomst — det tror jeg godt jeg tør sige. Jeg har været ude for en række henvendelser om dette problem. Eksempelvis er der i flere tilfælde skabt en vis praksis for, at lejerne indbetalte deres husleje på den lønningsdag, der lå umiddelbart efter forfaldsdag; det har i visse tilfælde medført, uden at det er blevet tilkendegivet, at ejeren ikke fortsat ville tolerere dette, ved umiddelbart efter forfaldsdag at have tilsendt lejeren en opsigelse, dog samtidig vedlagt en ny kontrakt til lejemål med en højere leje, svarende til den, der kunne opnås ved en genudlejning.

Vi har i øvrigt drøftet spørgsmålet på foranledning af det udvalg, der behandlede det forslag, som det ærede medlem nævnte, fra i fjor. Der rejste man spørgsmålet, om der ikke var mulighed for helt at frigive det, man kaldte for store lejligheder, og jeg fremsendte på udvalgets opfordring et notat af 25. maj, hvori jeg oplyste, at noget tilsvarende var gennemført ved lov af 28. april 1931 angående lejemål om visse boliger og forretningslokaler m. v. Jeg gjorde udvalget opmærksom på, at selv om grænsen i 1931-loven var 6 værelser og derover, kunne det meget vel tænkes, at man gik ned til 5 værelser, og at man kunne tage gennemsnitslejen i 1939-40 som basis, d. v. s. lejen for en lejlighed af denne størrelse til ca. 1.400 kr., i den øvrige del af landet ca. 1.100 kr. Jeg gjorde opmærksom på, at man i denne forbindelse kunne overveje en tilsvarende regulering af lejen i større erhvervslejemål.

Resultatet af udvalgets overvejelser efter disse oplysninger var, at jeg fik anmodning om at fremsætte et lovforslag alene vedrørende genudlejning, men det problem, jeg her har omtalt, blev ikke fulgt op. Jeg erindrer, at pressen var meget optaget af spørgsmålet om de store lejligheder, d. v. s. netop den lejlighedstype, som man har gjort gældende bliver fastholdt, uden at der i alle tilfælde er spørgsmål, som det ærede